

Jaarverslag 2017 V&VN

‘Ik wil dat verzorgenden meer hun mond opendoen’

Jade van Hek (28), verzorgende IG bij de Meandergroep in Limburg, maakte een carrièreswitch van kapster naar verzorgende IG in een verpleeghuis.

‘Mijn handen jeuken toen mijn vader in het verzorgingshuis terecht kwam, ik wilde hem eigenlijk zelf verzorgen. Inmiddels ben ik verzorgende IG. Een goede keus, want mijn hart ligt bij de zorg. Dat werkt aanstekelijk, want mijn pleegzoon van zeventien

wil nu ook de zorg in. Om een inspiratiebron te zijn voor jonge zorgtalenten ben ik ambassadeur bij V&VN geworden. Ik wil voor elkaar krijgen dat verzorgenden meer hun mond opendoen. Nu zijn het vaak de verpleegkundigen die het woord voeren tijdens een belangrijk overleg. Bovendien komen we nauwelijks toe aan persoonlijke aandacht geven, doordat er steeds meer bewoners zijn met meerdere chronische klachten. Daar mogen we het meer over hebben.’

Churchillaan 11
3527GV Utrecht
 (030) 291 90 50
 info@venvn.nl
 www.venvn.nl

 www.facebook.com/venvn

 www.twitter.com/venvn

Colofon

Interviews: Annemarie van Dijk

Fotografie: Roos Koole en
Erik Buis (voorwoord en column)

Vormgeving: Maters & Hermsen
Vormgeving

Voorwoord

Voor V&VN was 2017 in veel opzichten een veelbetekenend jaar. Eén belangrijke ontwikkeling die letterlijk alle leden raakt, wordt pas in 2018 tastbaar. Dat is het digitale platform waarop alle leden van V&VN elkaar kunnen ontmoeten. Waar we rechtstreeks kennis en ervaring kunnen uitwisselen. Waar je in een veilige omgeving discussies kunt hebben over de actuele ontwikkelingen in de zorg. En dat sluit naadloos aan bij de toegevoegde waarde die V&VN wil hebben voor haar leden. Beroepsontwikkeling, kennis ontsluiten en inzichten delen. Maar ook: luisteren en verder brengen wat er gebeurt in ons vak, wat de dilemma's zijn en wat verpleegkundigen en verzorgenden nodig hebben. De overstap naar een professionele community brengt ook een verantwoordelijkheid met zich mee. Een werkelijke dialoog vereist wisselwerking, luisteren naar elkaar en accepteren dat er binnen de beroepsgroep verschillende inzichten en belangen zijn.

Ik verheug me nu al op de mijlpalen van 2018. Juist omdat we daar in het afgelopen jaar de basis voor hebben gelegd. Het ledental groeit gestaag door, waardoor we naar verwachting in 2018 de 100.000 gaan halen. Met stip de grootste beroepsvereniging van ons land. Daar ben ik trots op, al is dat niet zonder zorgen. Immers, onze beroepsgroep staat meer dan ooit onder druk. In toenemende mate zien we – bijvoorbeeld in de ledenpeilingen van 2017 – de twee kanten van de medaille. Verpleegkundigen en verzorgenden kiezen bewust voor dit vak. Ze stáán voor hun patiënten en cliënten. Maar het gebrek aan tijd en collega's levert dilemma's op en soms gewetensnood. Indrukwekkend was de enquête onder onze leden over 'Spanning', waaruit bleek dat de werkdruk bij driekwart van de ondervraagden negatieve impact heeft op het privéleven... Ook op je vrije dag vanaf kwart over zes 's ochtends stand-by staan omdat je zomaar gebeld kan worden als je collega's het rooster niet rond kunnen krijgen. Moeten we dat accepteren? Of zijn we dan al te ver? Voor mij als voorzitter en

voor ons hele team is het in ieder geval een duidelijk signaal hoe belangrijk het is om ons ook de komende jaren maximaal in te zetten voor het behoud van mensen voor de zorg en het enthousiasmeren van nieuwe mensen en zij-instromers. Maar vooral roept het bij mij grote waardering op voor alle verzorgenden, verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten die zich naast hun werk inzetten voor onze vereniging. Graag spreek ik dan ook mijn oprechte dank en waardering uit aan het adres van die honderden betrokken leden die gezamenlijk vorm en inhoud geven aan V&VN en het gezicht van onze vereniging zijn.

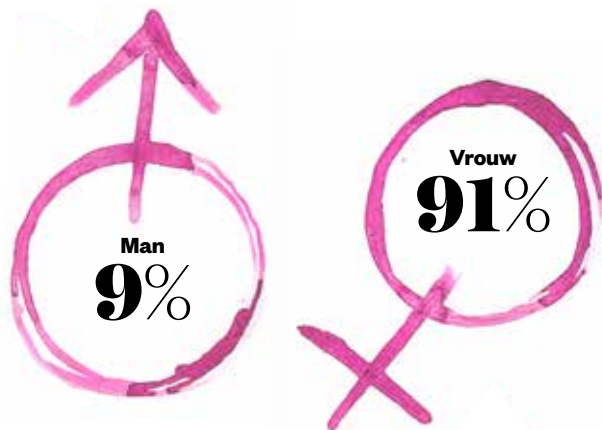
Henk Bakker is voorzitter van V&VN

V&VN in cijfers

90.000

In 11 jaar is V&VN uitgegroeid tot een beroepsvereniging van ruim 90.000 (eind 2017) verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten.

1.500

Meer dan 1.500 verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten kwamen naar de verenigingsbijeenkomsten van V&VN.

41

afdelingen en platforms

300

Meer dan 300 vrijwilligers zetten zich in 41 besturen van specialistische afdelingen en platforms van V&VN in voor de ontwikkeling van het vak.

Social media-campagnes

#vertrouwopons (1)

Actie in de aanloop naar de verkiezingen in maart 2017.

#dvdv2017

Ode aan verpleegkundigen en verzorgenden tijdens de Dag van de verpleging in mei.

#vertrouwopons (2)

Actie naar aanleiding van 17.000 V&VN-leden die met oplossingen komen voor de aanpak van de grote personeelstekorten in oktober.

#meerzorgminderpapier

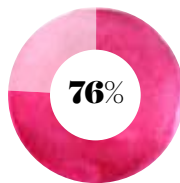
Actie om de registratielast te verminderen voor iedereen die last heeft van personeelstekorten in de zorg in november.

900.000

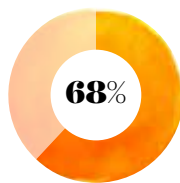
Het V&VN-filmpje van Vincent Bijlo's ode aan verpleegkundigen en verzorgenden ging op de Dag van de Verpleging 2017 viral en bereikte, alleen al op Facebook, bijna 900.000 mensen.

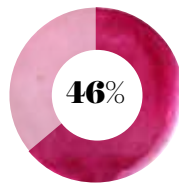
Eind 2017 had het V&VN-ledenpanel ruim **9.000** leden. Zij werden benaderd om mee te werken aan peilingen over diverse onderwerpen. Een greep uit de resultaten:

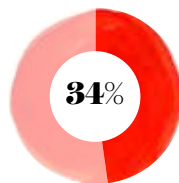
is positief over de nieuwe beroepsprofielen

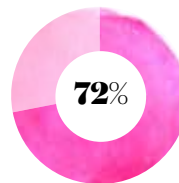
ervaart regelmatig of vaak hoge werkdruk

overweegt te stoppen met het werk door de hoge werkdruk

krijgt meerdere keren per maand met het overlijden van een patiënt te maken

krijgt in het werk te maken met patiënten die een doodswens uiten

66

Samen met onderzoekers van Radboudumc IQ healthcare en ZonMw werkte V&VN aan een 'Beter Laten'-lijst met 66 verpleegkundige handelingen waarvan aangetoond is dat deze niet werken of zelfs schade veroorzaken.

4.663

Rond de V&VN-actiedag #meerzorgminderpapier kwamen er via de website 4.663 meldingen van verpleegkundigen en verzorgenden binnen over onnodige registraties.

82.000

Meer dan 82.000 geïnteresseerden ontvangen iedere week V&VNieuws, de nieuwsbrief van V&VN.

57.000

Ruim 57.000 mensen volgen V&VN via sociale media Facebook, Twitter en LinkedIn.

1.100.000

www.venvn.nl werd in 2017 ruim 1,1 miljoen keer bezocht.

91.000

Meer dan 91.000 Meer dan 91.000 vakgenoten hielden in 2016 hun deskundigheid bij in het Kwaliteitsregister V&V:

ruim **58.000** verpleegkundigen

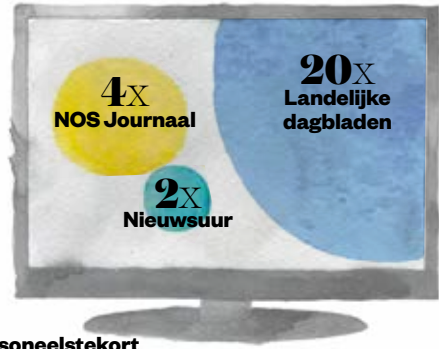
ruim **33.000** verzorgenden.

10 kwaliteitsstandaarden

V&VN werkte in 2017 aan de ontwikkeling van 10 kwaliteitsstandaarden, opgesteld vanuit de beroepsgroep.

305

Eind 2016 boden 305 zorgorganisaties (een deel van) hun medewerkers een inschrijving in het Kwaliteitsregister V&V aan.

Personeelstekort

In 2017 kwam V&VN 4 keer in het NOS Journaal, 2 keer in Nieuwsuur en 20 keer in landelijke dagbladen om aandacht te vragen voor de personeelstekorten in de zorg.

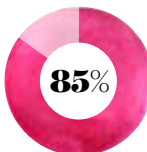

Personeelstekorten in de zorg

17.000

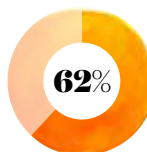
verpleegkundigen en verzorgenden werkten mee aan de ledenraadpleging van V&VN over oplossingen voor de personeelstekorten in de zorg.

Gevolgen personeelstekorten

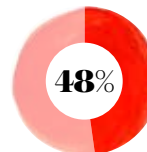
85%

heeft dagelijks last van de personeelstekorten

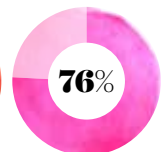
62%

draait extra diensten

48%

zegt dat de veiligheid van patiënten, cliënten en bewoners verslechtert

76%

geeft aan dat het personeelstekort invloed heeft op hun gezondheid en privéleven

Hoe zorgen we dat we dat de huidige verpleegkundigen en verzorgenden NIET vertrekken?

- 1 Meer collega's
- 2 Meer salaris
- 3 Meer tijd en geld om kennis bij te houden en te vergroten
- 4 Meer waardering van werkgever

Wat kan morgen anders?

Stop met onnodige administratie. Zo ontstaat er extra tijd voor patiënten.

‘Als we meer samenwerken, kan dat mensenlevens redden’

Reinald Bakker (62) is ambulanceverpleegkundige in Zeeland en lid van de Ledenraad van V&VN.

Het is belangrijk dat de verschillende afdelingen elkaar vinden op de inhoud. Daarom ben ik lid van V&VN. Wat beter kan? Ik hoop dat V&VN in gesprek gaat met alle partijen binnen de acute zorg. Als we meer samenwerken en dezelfde methodes toepassen, kan dat mensenlevens redden. Verder hoop ik dat V&VN via haar contacten in Den Haag de ambulanceverpleegkundigen gaat opwaarderen, net zoals met de wijkverpleegkundigen is gebeurd. Ik zit ook in de Ledenraad; in de controlefunctie kan ik goed mijn ei kwijt. En door mee te praten over de ontwikkeling van het vak heb ik invloed op de inhoud. We gaan door tot we inhoudelijk net zo goed georganiseerd zijn als artsen.’

Pijler 1

Kwaliteit van het vak op het hoogste niveau

Als verpleegkundige of verzorgende wil je de beste zorg voor je patiënt en wil je het gevoel hebben dat je dagelijks die werkzaamheden doet die daaraan bijdragen. Geen overbodige registraties en oneigenlijke taken, maar tijd die daadwerkelijk iets toevoegt aan het beter maken van de situatie van jouw patiënt. Geen spraakverwarring door het gebruik van verschillende termen, maar samenwerken aan de hoogste kwaliteit. Niet werken volgens oude standaarden of praktijken maar gebruik maken van de laatste inzichten. In een toekomstbestendig beroep waarbinnen je je kunt ontwikkelen op je eigen kwaliteiten en wordt aangesproken op je talenten. V&VN werkt aan verschillende projecten om de kwaliteit van zorg steeds te verbeteren. Alles wat we doen, checken we voortdurend bij de leden. Zo krijgen we inzicht in de knelpunten die je dagelijks ervaart in je werk, en hoe we daar wat aan kunnen doen.

Het beroep in ontwikkeling

In de praktijk van verpleegkundigen en verzorgenden is in de laatste tien jaar veel veranderd. Patiënten worden steeds mondiger, zorgprofessionals werken met veel meer techniek en de zorgvraag van veel patiënten is steeds ingewikkelder. Daarom was het nodig de bestaande beroepsprofielen opnieuw te bekijken en aan te passen aan de wensen en vragen van de toekomst. Deze beroepsprofielen liggen aan de basis van het beroep van verpleegkundige, verzorgende en verpleegkundig specialist. In 2016 is bekend geworden dat er voor het eerst twee verpleegkundige beroepen komen in het BIG-register: een mbo- en een hbo-opgeleide verpleegkundige. In 2017 zijn stappen gezet om de invoering van de nieuwe beroepsprofielen verder voor te bereiden. We zien dat de nieuwe beroepsprofielen veel vragen en zorgen oproepen bij leden: wat gaat er veranderen en wat betekent dit voor mijn werk en mijn toekomst? We zien het als

een belangrijke verantwoordelijkheid om iedereen te informeren over de nieuwe ontwikkelingen rond de beroepsprofielen en om op te komen voor de belangen van de beroepsgroep. Daarom is het directe contact met leden over de beroepsprofielen steeds intensiever geworden. We organiseren bijeenkomsten, telefonische spreekuren, informeren verpleegkundige en verzorgende adviesraden (VAR's) en gaan in op individuele vragen. Daarnaast verzorgen we presentaties op congressen door het hele land en leggen we werkbezoeken af in zorginstellingen en bij VAR's. De zogeheten 'internetconsultatie' van VWS, waar je je mening kon geven over het nieuwe wetsvoorstel voor de Wet BIG, werd uitgesteld tot na de zomer. V&VN heeft van die tijd gebruik gemaakt om zijn leden te raadplegen over de voorgestelde wetswijzigingen (meer dan 900 reacties). Toen de internetconsultatie voor het wetsvoorstel Wet BIG II er in december 2017 eenmaal was benaderden we al

onze leden actief om hun mening te geven.

Na een lange periode van intensieve beleidsbeïnvloeding heeft V&VN bereikt dat de titel verpleegkundige, verpleegkundige blijft: de titel basisverpleegkundige is van de baan. Voor regieverpleegkundige werd geen beter, juridisch passend, alternatief aangedragen.

V&VN heeft er de afgelopen jaren voor gepleit dat het nieuwe beroep 'regieverpleegkundige' voor zoveel mogelijk verpleegkundigen toegankelijk wordt. Het conceptwetsvoorstel van december 2017 biedt ruimte aan inservice- en mbo-opgeleide verpleegkundigen met aanvullende scholing om zich te registreren als regieverpleegkundig. Helaas is nog steeds niet volledig duidelijk welke aanvullende scholingen toegang geven tot het beroep van regieverpleegkundige. V&VN vraagt de minister om snel duidelijk te maken welke inservice- en mbo-opgeleide verpleegkundigen met aanvullende scholingen zich straks kunnen registreren als regieverpleegkundige.

Naast de beroepsprofielen gaat de wet BIG II ook over deskundigheid. Bereikt is dat de herregistratie-eisen worden uitgebreid met deskundigheidsbevordering, waardoor verpleegkundigen straks niet alleen hun bevoegdheid, maar ook hun bekwaamheid kunnen aantonen. Ook is bereikt dat de minister voornemens is om aan de regieverpleegkundige zelfstandige bevoegdheid toe te kennen via een experiment. Naar verwachting stelt de minister van VWS in 2018 de beroepsprofielen, de overgangsregeling en de beroepstitels vast. De wettelijke regeling in de Wet BIG wordt vastgesteld door het kabinet en de Tweede en Eerste Kamer.

De website van V&VN geeft altijd de laatste informatie.

Lees meer op
venvn.nl/beroepsprofielen

Eén taal: nooit meer dubbel registreren

Patiënten staan er nauwelijks bij stil, maar hun gegevens verhuizen niet automatisch met hen mee van de ene naar de andere zorgverlener. Alles uit hun dossier moet worden overgeschreven, opnieuw worden ingevoerd of worden 'vertaald' naar het eigen systeem van een ziekenhuis, verpleeghuis of wijkverplegingsorganisatie. Dat kost je als verpleegkundige of verzorgende niet alleen veel tijd, maar het kost de maatschappij ook veel geld. Bovendien bestaat het risico dat gegevens niet goed worden overgenomen of vertaald. Er bestaan nu in de verschillende systeemtypen soms vijf verschillende termen voor dezelfde verpleegkundige diagnose of voor hetzelfde probleem. Daarom werkt V&VN aan de invoering van één taal om patiëntgegevens te kunnen delen, ook al zijn ze geregistreerd in verschillende systemen.

Als beroepsgroep helpen we de zorg mooier, beter en veiliger te maken

Dat is doorslaggevend voor veilige zorg en de registratielast gaat flink omlaag: je hoeft geen gegevens meer opnieuw of dubbel in te voeren. De taal - SNOMED - is in veel andere landen al in gebruik. In 2017 is V&VN proeftuinen gestart bij zorgorganisaties. V&VN is lid van de stuurgroep Registratie aan de Bron, een landelijk programma dat zich inzet om alle zorginformatie eenmalig en op een eenduidige manier vast te leggen.

Kwaliteit: de rode draad

V&VN heeft zich in 2017 ingezet om verschillende programma's die zich richten op het verbeteren van kwaliteit van zorg, nadrukkelijker aan elkaar te verbinden.

Excellente Zorg

Het programma Excellente Zorg van V&VN verbetert aantoonbaar de kwaliteit van zorg. Excellente Zorg is een programma, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, om de beste zorg te kunnen leveren in een voor verpleegkundigen en verzorgenden gezonde werkomgeving. Uit de resultaten blijkt onder meer dat uitstroom en ziekteverzuim dalen en de tevredenheid van zowel cliënten als zorgprofessionals stijgt. Het programma gaat uit van verschillende aspecten in de zorgverlening die voor patiënten, verpleegkundigen, verzorgenden én organisaties nodig zijn om die beste zorg ook echt te kunnen geven. Excellente Zorg helpt om verpleegkundigen eigenaarschap terug te geven, leiderschap en samenwerking te bevorderen en heeft een positief effect op het aantrekken en behouden van personeel. Door middel van metingen kun je jouw organisatie langs de Excellente Zorg-meetlat leggen. Op basis van een uitgebreide analyse van de werkomgeving onderzoekt V&VN dan samen met een zorgorganisatie wat nodig is om verpleegkundigen en verzorgenden te laten excelleren. Ook in 2017 gingen deze Excellente Zorg-analyses onverminderd door. Daarnaast verbeterden we de website en brachten we het

Handboek Excellente Zorg uit, waarin de voordelen van het programma overzichtelijk in beeld zijn gebracht.

Lees meer op:
venvn.nl/themas/excellente-zorg

Kwaliteitsstandaarden

Je kent ze wel: de 150 pagina's tellende, wollige richtlijnen die nooit volledig over het werk van verpleegkundigen en verzorgenden gaan. Daarom ontwikkelen we sinds 2016 kwaliteitsstandaarden die vanuit de beroepsgroep worden opgesteld. Het zijn oplossingen voor knelpunten die ervaren worden in de praktijk. De onderwerpen zijn ingebracht door leden van V&VN. Zij werken aan iedere stap van het ontwikkelproces mee in richtlijnwerkgroepen en meelesgroepen. In 2017 is een start of vervolg gemaakt met de volgende kwaliteitsstandaarden en knelpuntanalyses: Intensieve kindzorg thuis, Verslaglegging en overdracht, Palliatieve zorg thuis, Eenzaamheid in de wijk, Slaapwaakritme, Overbelaste mantelzorg, Communicatie & benaderingswijzen bij dementie, Decubitus, Knelpuntenanalyse infectiepreventie en Knelpuntenanalyse Therapietrouw.

Daarnaast coördineert en ondersteunt V&VN de betrokkenheid van (afdelings)leden bij de ontwikkeling van multidisciplinaire richtlijnen.

Dit kun je beter laten

Samen met onderzoekers van Radboudumc IQ healthcare en ZonMw heeft V&VN een 'Beter Laten'-lijst met 66 verpleegkundige handelingen opgeleverd waarvan aangetoond is dat deze niet werken of zelfs schade veroorzaken. In de Beter-Laten lijst staan 66 verpleegkundige handelingen die je beter kunt laten op basis van aanbevelingen uit kwaliteitsstandaarden. In een tijd van hoge werkdruk, grote personeelstekorten en veel papieren rompslomp, blijkt de Beter Laten-lijst een welkom instrument: de lijst heeft uitgebreid aandacht gekregen in de media en veel organisaties zijn inmiddels hard bezig om de handelingen van de Beter Laten-lijst uit de routine te halen.

Lees meer op:
www.venvn.nl/beterlaten

Betekenisvol registreren

Er wordt veel informatie verzameld in de zorg, maar is deze wel altijd nodig voor goede patiëntenzorg en bruikbaar voor professionals. Een groot deel van deze informatie is bedoeld om aan anderen te laten zien dat alle zaken op orde zijn. Het benutten van die informatie om de kwaliteit van zorg te verhogen komt vaak niet op gang. Een gemiste kans, want voor kwaliteitsverbetering is het juist noodzakelijk dat die informa-

tie ook echt gebruikt wordt. Vanuit dat uitgangspunt heeft V&VN onder meer gewerkt, samen met Verenso, aan een set indicatoren voor basisveiligheid op de thema's decubitus, medicatieveiligheid, advance care planning en gemotiveerd omgaan met vrijheidsbeperking. Een flinke groep verpleegkundig specialisten, verpleegkundigen en verzorgenden was betrokken. De set wordt najaar 2018 voor het eerst uitgevraagd, in 2018 wordt verder gewerkt aan indicatoren op de thema's incontinentie, ondervoeding, delier en valpreventie. Ook daarbij is weer de uitgangsvraag: welke informatie hebben verpleegkundigen en verzorgenden nodig om in hun team te leren en te verbeteren?

In 2017 heeft V&VN campagne gevoerd voor het afschaffen van onnodige administratie. Dit heeft geleid tot afspraken met sectorpartijen en het ministerie van VWS. Lees hierover verder onder pijler 3.

Lees meer op
venvn.nl/kwaliteit

Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg

In 2017 stonden de verpleeghuizen in Nederland volop in de aandacht. Nadat in 2016 de schrijnende situaties in sommige verpleeghuizen in de media waren uitvergroot, werd in 2017 de focus verlegd naar verbetering: het werd het jaar van de 2,1 miljard euro extra voor de verpleeghuiszorg, bedoeld voor meer personeel. Gezien de grote tekorten op de arbeidsmarkt zijn die verpleegkundigen en verzorgenden er nog niet. Daarom pleiten we ook voor behoud van de mensen die nu zorg verlenen. Goed werkgeverschap en een strategische personeelsplanning voor de lange termijn zijn volgens V&VN doorslaggevend om mensen te behouden en aan te trekken. Als beroeps-

groep kunnen we helpen de zorg mooier, beter en veiliger te maken. Daar denken we graag over mee in de praktijk, vanuit het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg, waarin persoonsgerichte zorg centraal staat. Niet alleen goede lichamelijke zorg is belangrijk, maar bijvoorbeeld ook een zinvolle dag en wooncomfort. In het kwaliteitskader zijn diverse opdrachten geformuleerd aan de vertegenwoordigers van bewoners, werkgevers, beroepsgroepen en financiers. Zo is V&VN onder andere verantwoordelijk voor het hoofdstuk dat gaat over de personeelssamenstelling in de verpleeghuiszorg. Met de beroepsgroep denken we na over de optimale personeelsmix: wie en wat heb jij nodig om bewoners in een verpleeghuis goede zorg te bieden?

Nieuw is de nadruk op leren en verbeteren, bijvoorbeeld door ruimte voor reflectie in het team, en werkbezoeken en intervisies bij andere zorgorganisaties. Geen vinklijstjes, maar met elkaar en de cliënt de zorg beter maken.

Lees meer op
venvn.nl/kwaliteitskader

Ervaringsleren in de Participatiekliniek

Wil je altijd al weten hoe het voelt om oud te zijn en afhankelijk van zorg? En daardoor ook te merken welke verbeteringen kunnen bijdragen aan een positieve werksfeer, prettige samenwerking en betere zorg? Dat kon in 2017 in de Participatiekliniek van V&VN. In 2017 hebben we 21 evenementen georganiseerd. Van september 2016 tot januari 2018 bezochten 1250 verzorgenden en verpleegkundigen de Participatiekliniek. Na het bezoek aan de Participatiekliniek volgde een zogenaamde 'clinic' om collega's uit de eigen organisatie te inspireren. Aan de clinics hebben tot nu toe 1440 verpleegkundigen en verzorgenden deelgenomen. V&VN vertaalt de resultaten van het onderzoek dat heeft plaatsgevonden in de Participatiekliniek naar informatie voor leden en andere belangrijke stakeholders. Bijvoorbeeld in het kader van de ontwikkeling van kwaliteitskaders en Excellente Zorg. De Participatiekliniek trok

in 2017 veel media-aandacht, onder meer in de Volkskrant en het NPO1-programma Zorg.nu. Sinds april 2017 heeft de facebookpagina van de Participatiekliniek meer dan 750.000 unieke bezoekers gehad.

Lees meer op
participatiekliniek.nl

Een onweerstaanbaar Kwaliteitsregister V&V

De zorg wordt steeds complexer en de technische, medische en verpleegkundige ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Des te belangrijker dat jij je vak goed bijhoudt. In het Kwaliteitsregister V&V kun je laten zien hoe vakbekwaam je bent en aantonen dat je kennis up-to-date is. V&VN maakt zich er sterk voor dat het register blijft aansluiten op de wensen van verpleegkundigen en verzorgenden. En ook op de wensen van werkgevers en aanbieders van scholing. We hebben in 2017 aandacht besteed aan betere informatie over het gebruik van het Kwaliteitsregister V&V. Zo hebben we filmpjes gemaakt waarin antwoord wordt gegeven op vragen als 'hoe vraag ik herregistratie aan' en 'hoe voer ik een ODA op?'. Dit heeft geleid tot minder vragen over deze onderwerpen bij de ledenservice van V&VN. In 2017 werd op veler verzoek de voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijke app van het Kwaliteitsregister V&V die in het voorjaar van 2018 beschikbaar zal komen. Wij voeren voortdurend gesprekken met instellingen die voor hun medewerkers het register afnemen, om nog beter in te kunnen spelen op alle wensen van gebruikers. De doelstelling om in 2017 de beroepsnorm te vernieuwen is niet behaald en verschuift naar 2018.

Eind 2017 stonden er 91.968 mensen geregistreerd in het Kwaliteitsregister V&V, een groei van ruim 13.000 geregistreerden in één jaar.

Lees meer op
kwaliteitsregister.venvn.nl

Nieuwe rol V&VN Academie

In 2017 heeft V&VN maar liefst 336 bijeenkomsten en vijf e-learningmodules georganiseerd. Voor V&VN Academie was 2017 een overgangsjaar. De leervraag van verpleegkundigen en verzorgenden werd leidend. En dus was er meer interactie met leden over scholingsvragen en het delen van kennis. Heeft V&VN de kennis niet in huis? Dan verwijzen we door naar andere scholingsaanbieders. Ontbreekt het aanbod? Dan ontwikkelt V&VN zelf scholingen. In 2017 hebben we de eerste stappen in deze beweging gezet. Ook bij evenementen die V&VN zelf organiseert, zoals verenigingsbijeenkomsten en gastlessen, speelt V&VN Academie een actievere rol.

Lees meer op
venvn.nl/Academie

Het beroep wetenschappelijk onderbouwen

Vind jij het ook zo belangrijk om te werken volgens de laatste inzichten? Dat je het beste bewijsmateriaal (evidence) gebruikt dat beschikbaar is om een afweging te maken voor de zorg voor je patiënt? En dat je de resultaten van die zorg vervolgens kunt laten zien? Om het verpleegkundig en verzorgend beroep goed te kunnen verantwoorden en onderbouwen, zien wij het als onze verantwoordelijkheid om daarin te ondersteunen. Daarom ondernam V&VN in 2017 de volgende activiteiten.

Wetenschappelijk College Verpleegkunde

In juni 2017 is het Wetenschappelijk College Verpleegkunde (WCV) van start gegaan. Het WCV moet dienen als het wetenschappelijk geweten in de verpleging en verzorging, en richt zich primair op het stimuleren van de wetenschappelijke onderbouwing van ons vak. Het WCV is naar verwachting in 2018 ingericht.

Wetenschappelijke Kennisagenda Verpleging en Verzorging

V&VN werkte in samenwerking met de Hogeschool Utrecht aan een kennisagenda verpleging en verzorging. De kennisagenda richt zich enerzijds op de kennisvragen in de volledige breedte van de beroepsgroep, en specificeert zich vervolgens tot de wijkverpleging. De kennisagenda wordt in 2018 opgeleverd.

Onderzoekslijnen Tussen Weten en Doen II

V&VN werkte als onderdeel van de programmacommissie ZonMw aan het versterken van de onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek. In het programma Tussen Weten en Doen II (TWDII) worden zeven onderzoekslijnen doorlopen die zich richten op beperkingen in functioneren en zelfmanagement. TWDII loopt in 2018 op haar einde. Vanwege het succes van TWDII zet V&VN zich in voor een vervolg.

Van vijf naar twee specialismen

Op dit moment zijn er op grond van de Wet BIG vijf specialismen voor verpleegkundig specialisten. In de praktijk worden deze lang niet allemaal gebruikt en dat zorgt voor onduidelijkheid bij verpleegkundig specialisten zelf, patiënten, opleiders, werkgevers en andere zorgdisciplines. Daarom is er opnieuw gekeken naar de indeling in specialismen. De stuurgroep 'Toekomstbestendige verpleegkundig specialismen' geeft het advies om er twee specialismen van te maken: algemene gezondheidszorg en geestelijke gezondheidzorg. Met dit advies aan het ministerie van VWS blijft het succesvolle ggz-specialisme bestaan en verdwijnt de overlap en onduidelijkheid tussen de andere vier specialismen die allemaal te maken hebben met somatische aandoeningen. Vanaf 2018 volgt de uitwerking van het advies.

 Lees meer op vsregister.venvn.nl

Sonja

2017 was een bijzonder jaar, met mooie hoogtepunten, maar het was toch vooral het jaar waarin voor heel Nederland duidelijk werd hoe hoog de werkdruk voor de beroepsgroep is geworden. V&VN heeft verpleegkundigen en verzorgenden nadrukkelijk een podium gegeven in het publieke debat over de arbeidsmarktproblemen door hen zélf aan het woord te laten. We kregen binnen een week 17.000 ingevulde vragenformulieren terug over de gevolgen van de personeelstekorten. Wát een betrokkenheid... Ook op de actiedag #meerzorgminderpapier was de participatie enorm. Dat inspireert. Het is mijn kompas: wat hebben de leden nodig, welke knelpunten ervaren zij in de praktijk en hoe realiseren we oplossingen? Verpleegkundigen en verzorgenden kiezen niet snel voor staken of andere actievormen die impact hebben op de directe patiëntenzorg. Ze overtuigen op basis van inhoudelijke argumenten en eigen ervaringen. Ik ben er trots op dat

V&VN met leden aan tafel zit bij de minister, op het departement, aan de bestuurlijke tafels en daar adviseert over hoe het beter kan in de zorg. De verhalen uit de praktijk leggen de urgentie bloot om nu écht iets te doen aan onnodige

registratie, oneigenlijke taken, onbenutte kansen voor functiedifferentiatie en noem maar op. In 2018 gaan we zeker door op deze manier. Want we weigeren als beroepsvereniging te accepteren dat arbeidsmarktproblematiek de kwaliteit van de beroepen aan kan tasten, wij staan en gaan voor professionaliteit en deskundigheid. De aandacht voor het werk van verpleegkundigen en verzorgenden in onze veranderende samenleving zal en mag daarom niet verslappen.

Sonja Kersten is directeur van V&VN

‘Als ambassadeur geef ik anderen een kijkje in ons vak’

Loes van Koolwijk (43) werkt als verzorgende in de wijk bij ZZG zorggroep in Beuningen en is ambassadeur bij V&VN.

Fijn om als ambassadeur anderen een kijkje in ons vak te geven. Zo vertelde ik over ons beroep aan een Tweede Kamerlid en gaf ik een interactieve les aan groep acht. Het is natuurlijk klein wat ik doe, maar het helpt om te laten zien hoe belangrijk goede zorg is: zo kunnen mensen zo lang mogelijk thuis de regie houden. Cliënten hebben steeds vaker meerdere gezondheidsklachten tegelijk, en soms ook psychische problemen. Dat maakt de zorg die we bieden complexer, maar dat vind ik juist uitdagend. Daarnaast denken we mee over hoe een cliënt er een waardevolle dag van maakt. Als dat lukt, word ik daar heel blij van.’

Pijler 2

Actieve dialoog met (potentiële) leden

In peilingen en tijdens acties hebben grote groepen V&VN-leden zich uitgesproken over thema's als werkdruk, oplossingen voor personeelstekorten, registratielast, nieuwe beroepsprofielen en voltooid leven. Dit trok in 2017 uitgebreid de aandacht van media en politiek. En dat is hard nodig: de zorg is volop in beweging, er moet veel gebeuren in het verpleegkundige en verzorgende domein, en het is dus van groot belang dat verpleegkundigen zich mengen in het publieke debat.

Dialoog binnen de vereniging is hiervoor de basis. Dat doen we nu met behulp van onder meer peilingen, sociale media, het ledenpanel en vele bijeenkomsten binnen de vereniging, afdelingen, platforms en commissies. Om de dialoog met en tussen leden intensiever te kunnen voeren, ontwikkelt V&VN een digitaal verenigingsplatform, dat eind 2018 live gaat.

Laat je horen via het ledenpanel

Iedereen die lid is van V&VN kan zijn mening geven in het in 2016 opgerichte ledenpanel van V&VN. Daarmee kunnen we snel achterhalen hoe onze achterban denkt over actuele onderwerpen. En jij kunt als lid heel direct invloed uitoefenen op de koers van V&VN. In 2017 is het ledenpanel gegroeid van 6.000 naar meer dan 9.000 leden, waarmee het ongeveer tien procent van het totale ledenbestand vertegenwoordigd. Dat aandeel is belangrijk, want we merken in 2017 meer dan ooit dat politici, journalisten en opiniemakers beter luisteren wanneer we onze boodschap onderbouwen met cijfers en ervaringen van verpleegkundigen en verzorgenden. Logisch, want wie kan het beter zeggen dan de beroepsgroep zelf? In 2017 hebben we ledenpeilingen gehouden over diverse

onderwerpen. Van groot belang waren de peilingen over de beroepsprofielen, de hoge werkdruk en de toenemende personeelstekorten. Met de resultaten van die ledenpeilingen hebben we direct invloed uitgeoefend op het beleid van het ministerie van VWS.

Aanmelden voor het ledenpanel?
Log in op mijn.venvn.nl en ga naar 'wijzig gegevens'.

57.000 volgers

De sociale media van V&VN groeien gestaag. Op Facebook, Twitter en LinkedIn heeft V&VN meer dan 57.000 volgers. Met de inzet van sociale media gaan we open, transparant en op een laagdrempelige manier het gesprek aan met onze achterban. De sociale platforms worden daarnaast ingezet om te inspireren, te reageren, te informeren en te beïnvloeden. Vier sociale media-acties hebben in 2017 veel aandacht getrokken. Lees hier meer over op pagina 20.

Verenigingsbijeenkomsten door het land

In 2017 hebben 1.500 verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten

de vijf V&VN verenigingsbijeenkomsten door het hele land bezocht. Het centrale thema was “Zorgen doe je samen; wie en/of wat heb jij nodig?”.

Dag van de Verpleging: een ode

Voor de Dag van de Verpleging schreef Vincent Bijlo een ode aan de verpleging. Omdat de zorg dag en nacht doorgaat, startte V&VN dit jaar op donderdagavond 11 mei. V&VN verraste op verschillende plaatsen in het land verpleegkundigen en verzorgenden die aan het werk waren. Zo gingen we onder andere langs bij een ambulancepost, een verpleeghuis en een ggz-instelling. In totaal bezochten we 42 instellingen. Ook zijn bestuursleden, leden van de Ledenraad en bureaumedewerkers bij instellingen op bezoek gegaan in het kader van de Dag van de Verpleging. Op sociale media gingen meer dan 3000 tweets uit met de hashtag #DvdV2017. 's Avonds schoven we met Vincent Bijlo en een aantal verpleegkundigen aan bij RTL Late Night om te praten over de knelpunten in het vak. De Telegraaf wijdde een pagina aan de Dag van de Verpleging met inbreng van V&VN.

Vernieuwd V&VN Magazine

V&VN Magazine is in 2017 volledig vernieuwd. Niet alleen de vormgeving en fotografie zijn onder handen genomen, ook zijn we met themanummers gaan werken. Die thema's gaan óf over belangrijke onderwerpen uit het jaarplan van V&VN, óf hebben een actuele aanleiding. We gaan de diepte in op een thema en belichten het van verschillende kanten. Vaak zetten we vooraf een peiling uit bij het ledenpanel van V&VN en inventariseren we de knelpunten en ervaringen rondom een thema. Zo waren er in 2017 V&VN Magazines over politiek, werkdruk, de geest, de dood, kwaliteit, pijn, trots en de ouderenzorg. De lancering van een nieuw nummer ging vaak gepaard met een online campagne, waarbij we in de landelijke pers, aan politiek Den Haag en via onze sociale kanalen aandacht vroegen voor de belemmeringen die verpleegkundigen en verzorgenden ervaren rond het thema van V&VN Magazine. Een voorbeeld is de #vertrouwopons-campagne, begonnen bij de actieposter die verspreid werd via V&VN Magazine (lees meer op pagina 25). In het themanummer over de dood vroegen we aandacht voor de dilemma's waar verpleegkundigen en verzorgenden mee te maken krijgen in de actuele voltooid leven-discussie. Nog niet eerder had de beroepsgroep zich uitgesproken over dit controversiële

onderwerp. NOS Journaal en veel andere media besteedden er aandacht aan. In het themanummer over werkdruk konden we met de resultaten van de ledenpeiling voor het eerst de effecten van de hoge werkdruk en personeelstekorten in kaart brengen en onder de aandacht van landelijke pers en politiek.

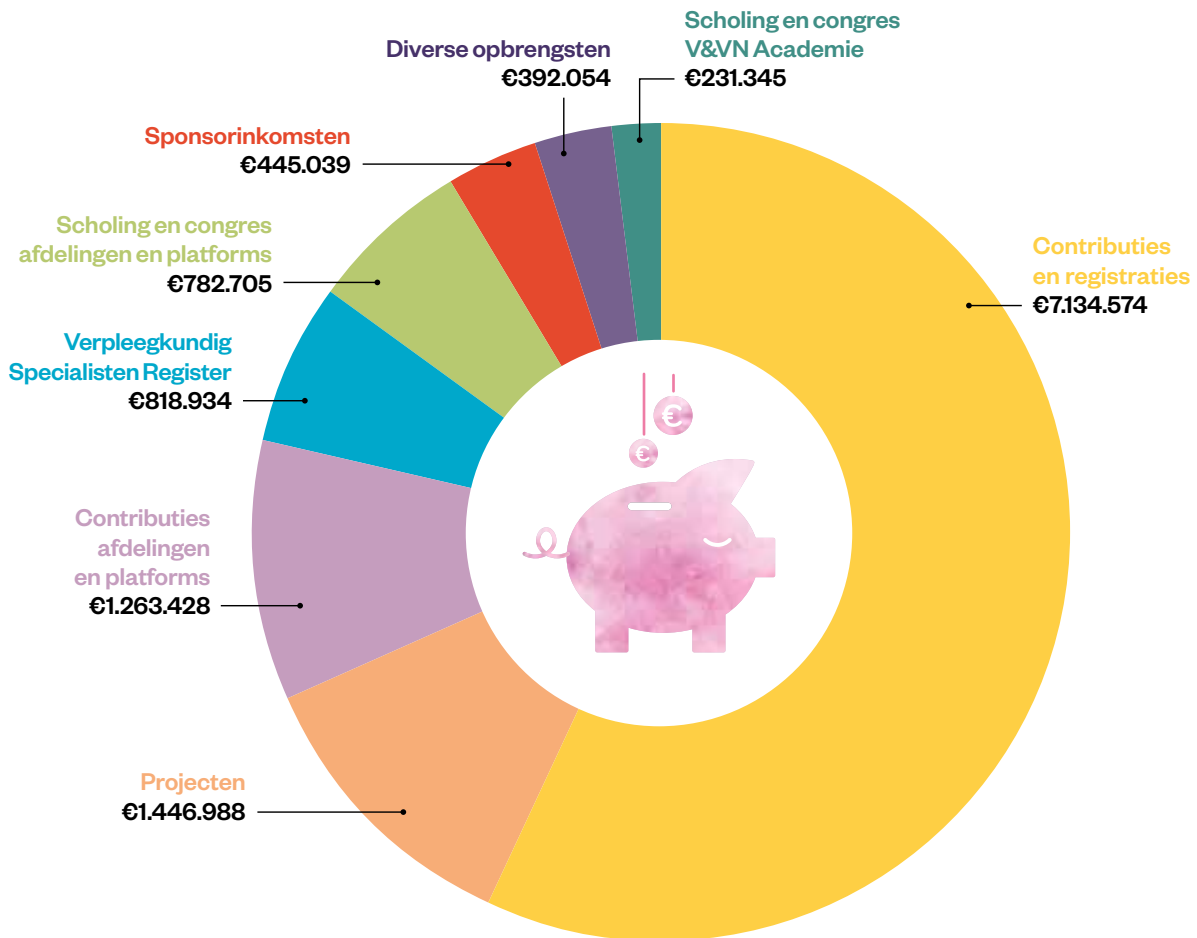
Jonge professionals aantrekken

Jonge professionals zijn van groot belang voor V&VN. De toekomst van het beroep ligt immers in hun handen. Ook voor de beroepsvereniging zelf zijn zij van belang: zo leveren zij een bijdrage aan het toekomstbestendig maken van de vereniging, hebben zij een vernieuwende kijk op allerlei thema's en bovendien beschikken zij over de meest recente opleidingservaring. Reden waarom V&VN graag jonge professionals aan zich wil binden. Door het geven van gastcolleges is V&VN in 2017 in contact gekomen met meer dan vijfhonderd studenten. Daarnaast heeft de Ledenraad eind 2017 besloten de contributie aanzienlijk te verlagen voor studenten: vanaf 2018 kunnen onderwijsinstellingen hun studenten het V&VN-lidmaatschap aanbieden voor € 5,00 per student.

Aandacht voor levensvragen

In 2017 werd veel aandacht besteed aan de meer ethische aspecten van de verpleging en de verzorging. In september 2017 inventariseerden we onder 2.000 leden onderwerpen en dilemma's waar zij steun bij kunnen gebruiken; zoals het themavoltooid leven en omgaan met levensvragen van zorgvragers. Daar was ook volop aandacht voor in de V&VN Magazine, onder meer in de nieuwe ethische rubriek 'Dilemma', waar verslag wordt gedaan van een moreel beraad onder verpleegkundigen en verzorgenden. V&VN speelde ook een rol in de gedachtenvorming rond gezamenlijke besluitvorming, we organiseerden diverse bijeenkomsten waar we in dialoog gingen over vraagstukken rond het levenseinde en over de beroepsethiek, we publiceerden daarover in vaktijdschriften en boden onze leden handreikingen om ook in de eigen zorginstelling de discussie over dit soort onderwerpen aan te gaan. Ook zijn we gestart met het ontwikkelen van een afwegingskader voor de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit kader helpt verpleegkundigen en verzorgenden bij het maken van afwegingen in het melden en organiseren van hulp bij vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Opbrengsten

■ **Contributies en registraties:** opbrengsten uit contributies van het basislidmaatschap van V&VN en registratie in het Kwaliteitsregister V&V. De Ledenraad van V&VN bepaalt ieder jaar de contributie van V&VN.

■ **Projecten:** subsidie-inkomsten voor de uitvoering van projecten.

■ **Contributies afdelingen en platforms:** de afdelingen en platforms van V&VN bekostigen hun activiteiten uit eigen (contributie-)inkomsten. Naast de inkomsten uit contributie hebben de afdelingen ook inkomsten uit onder meer sponsoractiviteiten.

■ **Verpleegkundig Specialisten Register:** V&VN voert op basis van artikel 14 Wet BIG het Verpleegkundig Specialisten Register. Dit register is financieel onafhankelijk van V&VN – de inkomsten bestaan uit door de minister van

VWS vastgestelde tarieven – maar de verantwoording maakt wel onderdeel uit van de begroting en jaarrekening van V&VN.

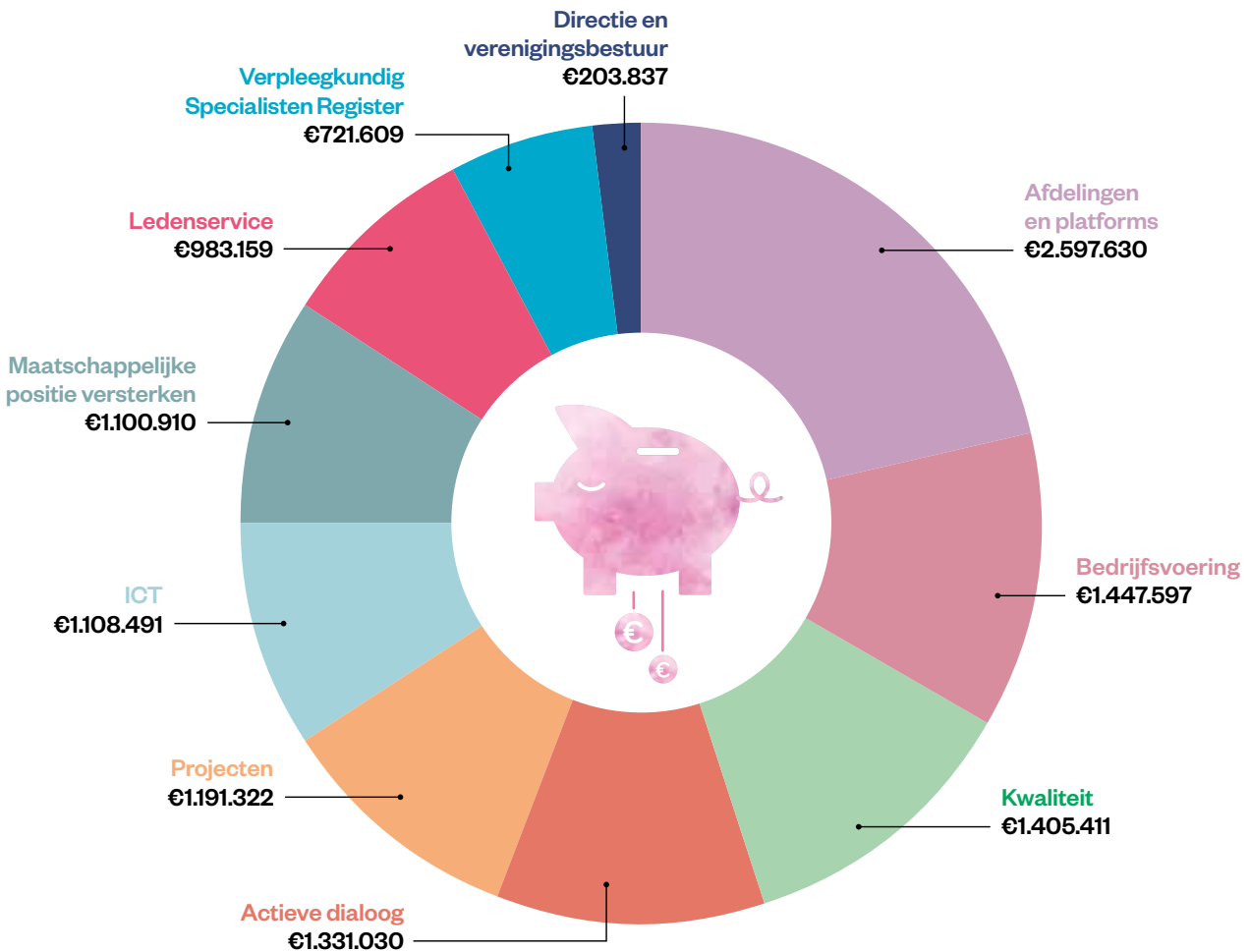
■ **Scholing en congres afdelingen en platforms:** inkomsten uit inschrijvingen voor congressen en scholingen van afdelingen en platforms van V&VN.

■ **Sponsorinkomsten:** inkomsten van afdelingen en platforms van sponsorgelden. Deze worden ingezet ter financiering van scholing en congressen.

■ **Diverse opbrengsten:** onder meer uit zaalverhuur, sprekers, boeken, insignes voor afgestudeerde verpleegkundigen en het programma Excellente Zorg.

■ **Scholing en congres V&VN Academie:** inkomsten uit inschrijvingen voor congressen en scholingen van V&VN Academie.

Kosten

■ **Afdelingen en platforms:** de afdelingen en platforms maken integraal onderdeel uit van de rechtspersoon V&VN. De financiële verantwoordelijkheid verloopt via de begroting en jaarrekening van V&VN. De inhoudelijke verantwoordelijkheid van de afdelingen en platforms is terug te vinden in de eigen jaarverslagen, zie hiervoor: www.venvn.nl/afdelingen.

■ **Bedrijfsvoering:** kosten van de teams HR, Financiën, Secretariaat, en overige kosten zoals huur en schoonmaak.

■ **Kwaliteit:** kosten voor de activiteiten beschreven op p. 9 – 13 en V&VN Academie.

■ **Actieve dialoog:** activiteiten beschreven op p. 16 – 17.

■ **Projecten:** alle kosten die zijn

verbonden aan projecten die door subsidies worden gefinancierd.

■ **ICT:** kosten van alle inspanningen op het gebied van automatisering.

■ **Maatschappelijke positie versterken:** activiteiten beschreven op p. 20 – 22.

■ **Ledenservice:** personeelskosten en kosten die voortkomen uit de werkzaamheden van de ledenservice.

■ **Verpleegkundig Specialisten Register:** zie toelichting bij opbrengsten.

■ **Directie en bestuur:** onder meer salaris van directeur en voorzitter, vacatiegelden voor het verenigingsbestuur en Ledenraad en overige kosten (o.a. lidmaatschappen, advies en zaalhuur).

Pijler 3

Maatschappelijke positie versterken

Vergrijzing, ouderen die veel langer thuis wonen, eenzaamheid, een steeds krappe arbeidsmarkt. Ontwikkelingen in de maatschappij stellen de zorgsector voor grote uitdagingen. Deze uitdagingen bevinden zich in belangrijke mate in het domein van verpleegkundigen en verzorgenden. Het is daarom van groot belang dat onze beroepsgroep gehoord en gezien wordt in het maatschappelijke debat en dat wij een belangrijke stem hebben bij de totstandkoming van beleid op de werkvloer, in de instellingen, in de sector en in Den Haag. In 2017 hebben wij onze maatschappelijke positie verder verstevigd, zowel in de media, als in de sector en de politiek. Veel aandacht ging daarbij uit naar het terugdringen van personeelstekorten, werkdruk en registratielast, noodzakelijk om ons vak goed te kunnen uitoefenen.

Personeelstekorten en administratielast hoog op de agenda

In 2017 hebben we met een reeks campagnes de personeelstekorten, werkdruk en administratielast hoog op de maatschappelijke en politieke agenda gezet. Het jaar begon met een actie vlak voor de Tweede Kamerverkiezingen: #vertrouwopons. In deze actie vroegen wij aanstaande Kamerleden om te zorgen voor goede voorwaarden waaronder wij ons werk kunnen doen. Op 1: terugdringen van het tekort aan verpleegkundigen en verzorgenden. Dit was het begin van een reeks campagnes waarmee we in 2017 de personeelstekorten, werkdruk en administratielast op de maatschappelijke en politieke agenda hebben gezet. De hele dag waren we te horen op Radio 1, te zien in de opening van het NOS Journaal, stonden we in bijna alle landelijke dagbladen en waren we trending topic op Twitter. In mei, tijdens de Dag van de Verpleging, ging het filmpje met de ode van cabaretier Vincent Bijlo viral: het heeft een kleine 900.000 mensen bereikt. In juni: media-aandacht voor een V&VN-peiling over

werkdruk. En in oktober brengen we – een dag voor de presentatie van het Regeerakkoord – de resultaten van een ledenraadpleging van 17.000 leden van V&VN naar buiten met oplossingen van de werkvloer voor de personeelstekorten. Wederom: veel aandacht in de landelijke media. Kort daarop, in november, geven we hier een vervolg aan door op initiatief van een wijkverpleegkundige de actiedag #meerzorgminderpapier te organiseren. Doel is om de registratielast te verminderen voor iedereen die last heeft van personeelstekorten in de zorg. Uit de 17.000-ledenpeiling bleek namelijk dat registratielast dé grote ergernis is. De kersverse minister Hugo de Jonge van VWS gaat meteen met ons in gesprek. Naar aanleiding van honderden telefoontjes en duizenden online reacties die tijdens de actie bij V&VN binnenkwamen, heeft minister De Jonge meteen de volgende dag met de sectorpartijen afgesproken dat de registratielast moet worden gehalveerd. Hiertoe is een tienpuntenplan overeengekomen voor de wijkverpleging, met op nummer 1: de afschaffing van de vijfminutenregistratie. Voor andere sectoren komen er ook actieplannen.

In de schijnwerpers

De effecten van de personeelstekorten kunnen de uitoefening van het beroep belemmeren, maar de beroepstrots onder verpleegkundigen en verzorgenden is groot. In tijden van moeilijk vervulbare vacatures is het belangrijk om ook de mooie kanten van het vak te belichten, om meer mensen te interesseren voor een carrière in de zorg. In 2017 hebben we hier op verschillende manieren aan bijgedragen. Onder meer door nieuwe groepen ambassadeurs voor het vak op te leiden. In de ambassadeurstrajecten leer je netwerken, lobbyen, omgaan met media, invloed uitoefenen, zowel landelijk als binnen je organisatie, gevraagd en ongevraagd. Als ambassadeur word je bijvoorbeeld ingezet bij campagnes, optredens in de media en gesprekken met politici en stakeholders. Afgelopen jaar volgden nieuwe groepen wijkverpleegkundigen en jeugdverpleegkundigen een ambassadeurstraject. En voor het eerst is ook een groep van veertien verzorgenden in de wijk gestart. Via vlogs en andere (sociale) media zijn zij een spreekbuis voor veel collega's. In 2018 worden de ambassadeurs voor de verzorgenden uitgebreid met een groep die werkzaam is in verpleeghuizen. Daarnaast hebben we er in 2017 hard gewerkt om nagenoeg continu in de media te komen met thema's die voor verpleegkundigen en verzorgenden belangrijk zijn.

Rol bij maatschappelijke beweging

In veel sectoren zijn verantwoordelijkheden overgegaan van de landelijke overheid naar de gemeente. Omdat verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten in alle sectoren van de zorg werkzaam zijn, is V&VN bij uitstek in staat de samenhang tussen de verschillende terreinen te overzien, de knelpunten te signaleren en daarmee de belangen van leden te behartigen.

Wijkverpleging

Van hooggespecialiseerde technische zorg tot ondersteunende verzorgende activiteiten aan ouderen en van kortdurende palliatieve zorg tot zorg aan thuiswonende chronisch zieke kinderen. In de ontwikkelagenda wijkverpleging

hebben wij met andere partijen afspraken gemaakt over kwaliteitsontwikkeling. V&VN zette zich in 2017 in voor verpleegkundigen en verzorgenden die werken in de wijk, door de ontwikkeling van ambassadeurstrajecten, kwaliteitsstandaarden en een toolbox ter ondersteuning van het wijkverpleegkundige indicatieproces. Ook is V&VN, samen met andere betrokken partijen, gestart met de ontwikkeling van een Kwaliteitskader wijkverpleging. Veel V&VN-leden deden mee in interne werkgroepen of in de meelesgroep. De doelstelling om in 2017 de mogelijkheden te inventariseren om een aanvullende opleiding op te zetten voor verzorgenden IG en mbo-verpleegkundigen in de wijk, is niet behaald. V&VN leverde daarnaast een bijdrage aan het onderzoek van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) voor het vernieuwen van de bekostiging van de wijkverpleging. Uitgangspunt hiervoor vormen de zorgprofielen van cliënten. Deze zorgprofielen vormen straks de basis voor declaraties aan de zorgverzekeraars. Een nieuwe bekostigingsstructuur is van groot belang om in de toekomst ook het kwaliteitskader wijkverpleging te kunnen borgen. Een andere manier van werken en denken vraagt immers om een andere manier van bekostigen.

Geestelijke gezondheidszorg

In de geestelijke gezondheidszorg lag het zwaartepunt van onze activiteiten in 2017 in het ontwikkelen van kwaliteitsinstrumenten en een nieuwe bekostigingsstructuur, de zogenaamde productstructuur. De denktank GGZ - een samenwerkingsverband van verschillende afdelingen binnen V&VN - is hier intensief bij betrokken. Ook ging er veel aandacht naar de uitwerking van de bestuurlijke overleggen. Voorbeelden hiervan zijn de implementatie van de verpleegkundig specialist ggz als regiebehandelaar, het implementeren van de agenda voor gepast gebruik en transparantie, en het ontwikkelen van een alternatief voor de omstreden ROM-meting.

Het juni-nummer van het V&VN Magazine heeft als thema 'de geest' en gaat onder meer over problemen met wachttijden in de jeugd-ggz, hulp bij acute psychiatrische crisissituaties,

co-morbiditeit, suïcidepreventie en de stigmatiserende term ‘verward persoon’.

Medisch specialistische zorg

Er zijn twee nieuwe verpleegkundige indicatoren voor de Basisset Medisch Specialistische Zorg (MSZ) Kwaliteitsindicatoren 2017 vastgesteld. Het betreft indicatoren die zijn ontwikkeld vanuit de vraag: wat is een gewenste uitkomst van verpleegkundige zorg en wat kan (moet) beter? Het gaat om een (vernieuwde) indicator pijn waar de afdeling V&VN Pijnverpleegkundigen nauw bij betrokken was.

Doel was om niet de registratielast te verhogen maar wel goede data te verkrijgen om de zorg aan de patiënt te verbeteren en om van te leren. Ook hebben we meegewerkt aan de ontwikkeling van een indicator over vrijheidsbeperkende interventies. Vanaf 2018 gaan de leden de regio in om de zorg rond vrijheidsbeperkende interventies te verbeteren.

Daarnaast zijn V&VN-afdelingen actief geweest in de doorontwikkeling van indicatoren rondom de diabetische voetwond en het aanspreekpunt voor de oncologische patiënt.

Zeggenschap in je organisatie

Via verpleegkundige of verzorgende adviesraden (VAR) of verpleegkundige zeggenschapsorganen met andere namen, oefenen verpleegkundigen en verzorgenden direct invloed uit binnen hun instellingen. Veel instellingen hebben een VAR, maar de mate waarin de VAR écht kan meebeslissen of effectief zeggenschap kan uitoefenen verschilt. V&VN ontvangt veel vragen over de VAR's. Met name de vraag op welke manier een VAR het best kan worden opgestart, komt veel terug. Daarom blijft V&VN zich inzetten voor oprichting, ondersteuning en monitoring van VAR's. Het organiseren van invloed binnen en buiten je zorginstelling kwam ook uitgebreid aan bod in het themanummer ‘Politiek’ van V&VN Magazine. Daarin werd onder meer over de grens gekeken naar het inspirerende Amerikaanse model van ‘shared governance’, waar verpleegkundige invloed tot in de raad van bestuur georganiseerd is. Tijdens de landelijke VAR-netwerkdag in november 2017 is het platform V&VN VAR van start

gegaan. We gaan samen optrekken om de zeggenschap van de beroepsgroep nog beter te verankeren in de zorgorganisaties. We zijn gestart met het voorleggen van inhoudelijke thema's, zoals beroepsprofielen en registratielast, aan VAR's. Ook heeft V&VN de VAR-database ingericht, zodat VAR's elkaar beter kunnen vinden. De doelstelling om deze online beschikbaar voor VAR's te stellen in 2017 is niet behaald. Dit gebeurt begin 2018.

Lobby

Op politiek gebied stond 2017 in het teken van de verkiezingen die in maart plaatsvonden. Na een lange formatieperiode werd op 10 oktober het regeerakkoord gepresenteerd door de VVD, D66, CDA en CU. V&VN heeft via het verkiezingsmanifest ‘vertrouw op ons’ en via andere samenwerkingsverbanden zoals ‘de agenda voor de zorg’ en eerstelijnspartners invloed uitgeoefend op het regeerakkoord. Een aantal aandachtspunten van V&VN is overgenomen in het regeerakkoord. Zorgen voor meer goed opgeleide verpleegkundigen en verzorgenden en minder registratielast komen duidelijk in dit actieprogramma naar voren en zijn prominent opgenomen in het regeerakkoord. Het kabinet heeft structureel 2,1 miljard euro extra beschikbaar gesteld voor de verpleeghuizen. Met deze middelen wordt er ingezet op het investeren in een optimale personeelsmix en voldoende opgeleide zorgprofessionals.

Goede zorg voor iedereen op de juiste plaats staat opgenomen in het Regeerakkoord. V&VN heeft het versterken van zorg dichtbij en het stimuleren van gezond gedrag en gezonde wijken expliciet als aandachtspunt meegegeven aan het nieuwe kabinet. V&VN heeft samen met veertien andere veldpartijen in het samenwerkingsverband ‘de Agenda voor de zorg’ gerealiseerd dat het kabinet geen nieuwe stelselwijzigingen doorvoert. Na de decentralisaties in 2012 pleiten de beroepsgroepen, werkgevers, verzekeraars en patiënten juist voor het goed laten werken van het ingezette beleid.

‘Ik zet me via de afdeling actief in voor deskundigheidsbevordering’

Juanita Cheuk-ALam (54) is verpleegkundig specialist bij Erasmus MC in Rotterdam. Eén van haar aandachtsgebieden is pijn bij kwetsbare ouderen.

Het onderbehandelen van pijn kan de cognitie en het functioneren van ouderen negatief beïnvloeden. Via de afdeling V&VN Pijnverpleegkundigen zet ik me actief in voor deskundigheidsbevordering als het gaat om pijn bij ouderen en bereik ik sneller een grotere doelgroep. Zo organiseer ik met anderen het Nationaal Pijncongres en geef ik workshops. Ook benader ik makkelijker andere vakgroepen, zoals de klinische geriatrie. Dankzij mijn V&VN-lidmaatschap help ik mee om onze beroepsgroep te professionaliseren en werk ik mee aan wetenschappelijk onderzoek en nieuwe richtlijnen. Via het Kwaliteitsregister V&V laat ik zien dat ik bezig ben met mijn eigen deskundigheid, maak ik mijn portfolio inzichtelijk en houd ik mijn accreditaties bij.’

Algemene activiteiten

Afdelingen en platforms

Naast leden met een basislidmaatschap zijn er veel leden die zich organiseren in één (of meer) van de 41 afdelingen en platforms van V&VN. Dit zijn samenwerkingsverbanden van leden die in hetzelfde vakgebied werken. Bij praktische zaken, zoals het voeren van de financiële administratie en het vastleggen van afspraken met sponsors worden afdelingen en platforms zoveel mogelijk ondersteund, zodat zij hun tijd aan de inhoudelijke ontwikkeling van hun beroep kunnen besteden.

De vrijwillige afdelingsbesturen werken vanuit een eigen jaarplan en organiseren diverse activiteiten, waaronder:

- Het organiseren van vakinhoudelijke scholing en netwerkbijeenkomsten;
- Het geven van input voor en deelnemen aan bestuurstafels. Vaak trekken ze daarmee samen op met de lobbyist van V&VN;
- Steeds meer verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten zijn direct betrokken bij richtlijnontwikkeling en andere kwaliteitsstandaarden.
- Zoals ieder jaar organiseerde V&VN ook in 2017 scholing die specifiek gericht was op de (nieuwe) afdelingsbestuurders en platformcoördinatoren. In diverse workshops werd ingegaan op strategisch opereren, vergadertechnieken, lobbyvaardigheden en sponsorwerving.

Ontwikkeling van de vereniging

In 2017 werd een vervolg gegeven aan de dialoog die in voorgaande jaren binnen diverse verenigingsorganen op gang was gebracht, namelijk over de toekomstbestendigheid van de inrichting van de vereniging. V&VN is opgericht in 2006. Belangrijke afspraken rond de inrichting van de vereniging dateren dan ook van die tijd. Na ruim tien jaar vonden bestuur en Ledenraad het belangrijk om eens kritisch te kijken naar het eigen functioneren en naar de wijze waarop de organen binnen V&VN met elkaar samenwerken. Enkele afspraken werden opnieuw geformuleerd en de meest belangrijke wijzigingen werden vastgelegd in nieuwe statuten.

Ledengroei stimuleren

Om de belangen van onze leden goed te kunnen vertegenwoordigen heeft V&VN zich een ambitieus doel gesteld: we willen eind 2018 kunnen rekenen op 100.000 verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten die lid zijn van V&VN. Een groot deel van deze ledengroei realiseren we bijvoorbeeld door het maken van afspraken met werkgevers. Ook sluiten zich met enige regelmaat beroepsgroepen bij V&VN aan. In 2017 waren dat bijvoorbeeld de EADV-verpleegkundigen, die nu met elkaar de afdeling V&VN Diabetes vormen.

Financiën

In 2017 is verder gewerkt aan een efficiëntere inrichting van de boekhouding en aan het mitigeren van de risico's die V&VN loopt. Daarnaast hebben alle afdelingen hun financiële administratie ondergebracht in die van V&VN, er zijn geen decentrale bankrekeningen meer.

Goede ICT-ondersteuning

Om onze leden in de toekomst meer mogelijkheden te geven om elkaar te ontmoeten, kennis te delen, invloed uit te oefenen binnen de vereniging en om onze dienstverlening gebruikersvriendelijker te maken, voeren wij een digitaliseringsprogramma uit. Dit programma bestaat uit onder meer een nieuw CRM en een digitaal verenigingsplatform (zie ook pagina 16). Deze systemen hebben wij in 2017 voorbereid en worden in de loop van 2018 opgeleverd. Het was de bedoeling om het Kwaliteitsregister V&V in 2017 mobiel te ontsluiten via een app. Dit doel hebben we niet behaald; de app komt in het voorjaar van 2018 beschikbaar. Om te voldoen aan alle eisen die de handhaving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (vanaf eind mei 2018) met zich meebrengen, richten we onze processen zó in dat we voldoen aan de ISO-kwalificatie. Hiermee laten we zien dat alle persoonsgegevens van de vereniging en van het register, bij ons in goede handen zijn.

Verpleging en verzorging in cijfers

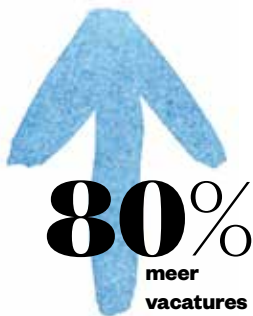

GEZOCHT

125.000 zorgprofessionals

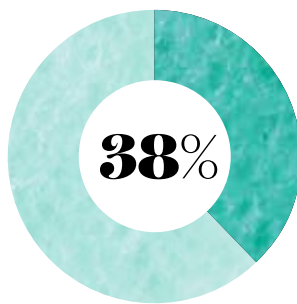
Tot 2022 zijn er 125.000 extra verpleegkundigen en verzorgenden nodig.

Bron: VWS, 'Arbeidsmarktagenda 2023: Aan het werk voor ouderen', juli 2017

Het aantal openstaande vacatures in de zorg is in 2017 met 80 procent gestegen.

Bron: UWV, november 2017

van de verpleegkundigen is ouder dan 50 jaar.

Bron: CBS, mei 2017

9.400 afgestudeerden

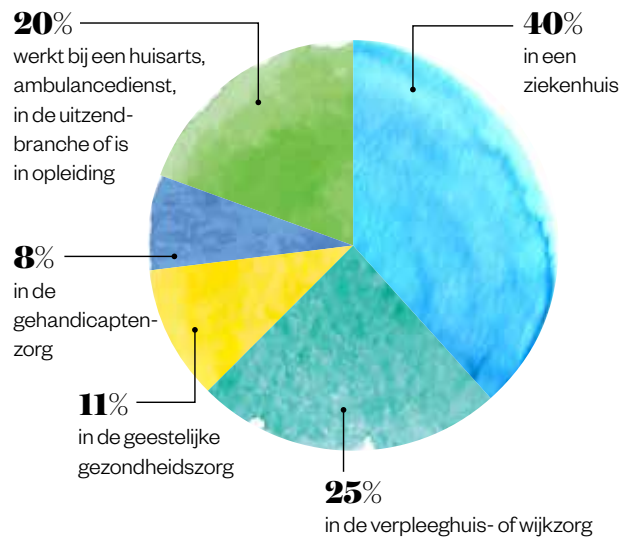
In 2017 haalden 9.400 mbo- en hbo-studenten een diploma verpleegkunde. Dat waren er ruim anderhalf keer zo veel als tien jaar eerder.

Bron: CBS, mei 2018

205.000

In het BIG-register staan 205.000 verpleegkundigen geregistreerd, waaronder ruim 3.280 verpleegkundig specialisten.

Van de BIG-geregistreerde verpleegkundigen werkt:

10 hoogleraren

In 1986 werd de eerste hoogleraar verplegingswetenschap geïnstalleerd. Eind 2017 waren er tien leerstoelen in Nederland. Inmiddels zijn het er 13.

Bron: www.canonverpleegkunde.nl

2,1 miljard

Volgens doorrekeningen van het Zorginstituut en het Centraal Planbureau is er 2,1 miljard euro nodig om de verpleeghuiszorg te verbeteren.

22

Er zijn 22 lectoraten verpleegkunde in Nederland.

‘Het was leuk om weer in de schoolbanken te zitten’

Sabine de Kleine (48), ggz-verpleegkundige bij Urtica de Vijfsprong in Vorden is inservice-opgeleid, maar deed in de afgelopen jaren alsnog in deeltijd de hbo-V om meer verdieping in haar werk te krijgen.

‘**H**et was leuk om weer in de schoolbanken te zitten en om verpleegkundigen uit andere vakgebieden te spreken. Als je gemotiveerd bent is de hbo-V echt een aanrader. Fijn ook dat ik nu ben opgeleid voor het nieuwe beroepsprofiel regieverpleegkundige. Mijn werk doe ik sindsdien echt anders. Meer dan vroeger kijk ik naar de context waarin een cliënt zich bevindt én naar de somatische kant. Daardoor kan ik beter inschatten wat nodig is en voelen cliënten zich meer door mij begrepen. Verder gebruik ik positievere woorden in de begeleiding en beseft ik dat ik familieleden soms ook aandacht moet geven.’

‘Leraren staken, maar wij kunnen cliënten niet in de steek laten’

*Caroline Smeets (35),
wijkverpleegkundige bij Careyn
in de Hoeksche Waard, was
initiatiefnemer van de actie
#meerzorgminderpapier.*

‘O m me heen zag ik teams omvallen onder de werkdruk. Dat kon zo niet langer, vond ik. De leraren stakten, maar wij konden onze cliënten niet in de steek laten. Daarom zette ik de actie #meerzorgminderpapier op.

Ik werd overspoeld door reacties, ook van ziekenhuisverpleegkundigen. Ineens zat ik bij de minister aan tafel. Bizar, maar wel heel leuk. Dat er nu schrapsessies zijn is fijn, al hoop ik dat er ook een andere manier van denken komt. Een denkwijze waarin we kritisch zijn: wat is goed voor cliënten, wat doe ik wel en wat niet? We moeten voor een goede basis zorgen, het leiderschap over ons beroep terugpakken. Nu steeds meer ouderen thuis blijven wonen, is ons vak het werk van de toekomst.’

